

KONKURENTSIAMET

Jõelähtme Vallavalitsus
Postijaama tee 7
Jõelähtme vald, 74202, Harju maakond
Kiri edastatud digitaalselt aadressil:
kantselei@joelahtme.ee

Meie: 06.10.2025 nr 9-2/24-0201-077-33

Teadmiseks:
OÜ Loo Vesi
loovesi@loovesi.ee

Märgukiri ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjast

Jõelähtme valla vee-ettevõtja OÜ Loo Vesi on Konkurentsiametile esitanud taotluse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnaotsuse tegemiseks. Otsuse tegemisel peab Konkurentsiamet järgima ühisveevärgi ja kanalisatsiooni seadust (ÜVVKS) ning muuhulgas võtma arvesse kohaliku omavalitsuse volikogu kehtestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja sätteid.

ÜVVKS § 56 järgi võib vee-ettevõtja lisaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse (veeteenuse) hinnale võtta piirväärtusi ületava reostuse eest tasu. Seega loetakse piirväärtusi mitte ületava reovee ärajuhtimine ja puhastamine veeteenuseks ning selle hind peab olema Konkurentsiameti hinnaotsusega määratud.

19.09.2025 jõustus Jõelähtme Vallavolikogu 11.09.2025 määrus nr 70 „Jõelähtme valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“ (kasutamise eeskiri).

Kasutamise eeskirja § 5 sätestab nõuded ühiskanalisatsiooni juhitavale reo- ja sademeveele. Järgnevalt mõned väljavõtted kasutamise eeskirjast.

§ 5 lg 2 - Ühiskanalisatsiooni on tarbijal lubatud juhtida ainult sellist reovett ja sademevett, mille saastenäitajad ei ületa tarbijaga sõlmitud liitumis- või teenuslepingus toodud piirväärtusi, või juhul, kui liitumis- või teenuslepingus ei ole piirväärtusi toodud, siis ei ületa käesoleva määruse lisas 1 toodud reostusgrupp 1 (RG-1) piirväärtusi.

§ 5 lg 3 - Kui tarbija poolt ühiskanalisatsiooni juhitavad reo- või sademevee saastenäitajad

ületavad pidevalt (rohkem kui kolmel korral kahekuulise perioodi jooksul) tarbijaga sõlmitud liitumis-või teenuslepingus toodud piirväärtusi, või juhul, kui liitumis-või teenuslepingus ei ole piirväärtusi toodud, siis ületavad käesoleva määruse lisas 1 toodud reostusgrupp 1 (RG-1) piirväärtusi, on tarbija kohustatud oma kulul enne reo- või sademevee ühiskanalisisatsiooni juhtimist teostama eelpuhastuse.

§ 5 lg 1 – Käesoleva määruse lisas 1 on toodud ühiskanalisisatsiooni juhitava reo- või sademevee saastenaõtjate vahemikud, mis on jaotatud kaheksaks reostusgrupiks (edaspidi ka RG). Tarbija poolt ühiskanalisisatsiooni juhitava reo- või sademevee reostusgrupp määratakse ärajuhitava reo- ja sademevee saastenaõtjate alusel. Kui ühiskanalisisatsiooni juhitava reo- või sademevee saastenaõtjad ületavad ühiskanalisisatsiooni juhtida lubatud reo- ja sademevee saastenaõtjaid, siis on tarbija kohustatud tasuma ülenormatiivse reostuse eest tasu, mille arvestamise aluseks on tarbija poolt ühiskanalisisatsiooni juhitud reo- või sademevee saastenaõtjatele vastav reostusgrupp.

Kasutamise eeskirja lisas 1 toodud reostusainete piirväärtuste tabel on järgmine:

Reostusnäitaja	Tähis	Mõõtühik	RG-1	RG-2	RG-3	RG-4	RG-5	RG-6	RG-7	RG-8
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7	8
Vesinikioonide minimaalne sisaldus reovees	pH _{min}	pH-ühik	6,5	6,5	6,5	6,0..6,4		5,5..5,9		5,0..5,4
Vesinikioonide maksimaalne sisaldus reovees	pH _{max}	pH-ühik	8,5	8,5	8,5	8,6..9,5	9,6..10,5	10,6..11,5		
Hõljuvainesisaldus		mg/l	0.15	16..200	201..500	501..650	651..750	751..1000	1001..1500	1501..2000
Biokeemiline hapnikutarve	BHT7	mg/l	0.15	16..150	151..375	376..560	561..750	751..940	941..1130	1131..1500
Keemiline hapnikutarve	KHT	mg/l	0.750	0.750	0.750	751..1000	1001..1250	1251..1500	1501..2000	2001..2500
Polaarseste süsivesinike sisaldus		mg/l	0.50	0.50	0.50	51..100	101..150	151..200	201..250	251..300
Naftasaadustesisaldus		mg/l	0.1.0	1.1..1.5	1.6..5.5	5.6..7.2	7.3..8.3	8.4..11.0	11.1..16.5	16.6..22
Üldlämmastikusisaldus		mg/l	0.10	10.1..60	60.1..125	126..145	146..165	166..185	186..205	206..225
Ühealuseliste fenoolide sisaldus		mg/l	0.2.9	0.2.9	0.2.9	3.0..3.8	3.9..4.4	4.5..5.8	5.9..8.7	8.8..11.6
Pindaktiivsete ainete sisaldus		mg/l	0.44	0.44	0.44	45..57	58..66	67..88	89..132	133..176
Üldfosforisisaldus		mg/l	0.1.0	1.1..9.0	9.1..15.0	15.1..16.5	16.6..18.5	18.6..21.0	21.1..24.0	24.1..28.5
Elavhõbeda sisaldus	Hg	mg/l	0.0.05	0.0.05	0.0.05	0.051..0.07	0.071..0.08	0.081..0.1	0.101..0.15	0.151..0.2
Hõbeda sisaldus	Ag	mg/l	0.0.2	0.0.2	0.0.2	0.21..0.26	0.27..0.30	0.31..0.40	0.41..0.60	0.61..0.8
Kaadmiumi sisaldus	Cd	mg/l	0.0.2	0.0.2	0.0.2	0.21..0.26	0.27..0.30	0.31..0.40	0.41..0.60	0.61..0.8
Üldkroomi sisaldus	Cr	mg/l	0.0.5	0.0.5	0.0.5	0.51..0.65	0.66..0.75	0.76..1.0	1.01..1.5	1.51..2.0
Kroomiühendite sisaldus	Cr(VI)	mg/l	0.0.1	0.0.1	0.0.1	0.11..0.16	0.17..0.22	0.23..0.3	0.31..0.39	0.4..0.5
Vase sisaldus	Cu	mg/l	0.2.0	0.2.0	0.2.0	2.1..2.6	2.7..3.0	3.1..4.0	4.1..6.0	6.1..8.0
Plii sisaldus	Pb	mg/l	0.0.5	0.0.5	0.0.5	0.51..0.65	0.66..0.75	0.76..1.0	1.01..1.5	1.51..2.0
Nikli sisaldus	Ni	mg/l	0.1.0	0.1.0	0.1.0	1.1..1.3	1.4..1.6	1.7..2.0	2.1..3.0	3.1..4.0
Tsingi sisaldus	Zn	mg/l	0.2.0	0.2.0	0.2.0	2.1..2.6	2.7..3.0	3.1..4.0	4.1..6.0	6.1..8.0
Tina sisaldus	Sn	mg/l	0.0.5	0.0.5	0.0.5	0.51..0.65	0.66..0.75	0.76..1.0	1.01..1.5	1.51..2.0
Tsüaniidide sisaldus		mg/l	0.0.2	0.0.2	0.0.2	0.21..0.26	0.27..0.30	0.31..0.40	0.41..0.60	0.61..0.8
Arseni sisaldus	As	mg/l	0.0.2	0.0.2	0.0.2	0.21..0.26	0.27..0.30	0.31..0.40	0.41..0.60	0.61..0.8

Eelnevat kokku võttes tohivad tarbijad juhtida OÜ Loo Vesi ühiskanalisisatsiooni reovett, mis ei ületa eelneva tabeli veerus RG-1 toodud piirväärtuseid. Erandiks on olukord, kus saastenaõtjad on kokku lepitud liitumis- või teenuslepingus.

Märgime, et kuni 18.09.2025 kehtinud kasutamise eeskirja järgi loeti ülenormatiivselt reostunuks reovesi, mis ületas eelneva tabeli veerus RG-8 toodud piirväärtuseid. Seejuures on gruppide RG-1 kuni RG-8 piirväärtused mõlemas kasutamise eeskirjas identsed.

Mööname, et RG-8 piirväärtused on küllalt kõrged ja väiksemad reoveepuhastid ei pruugi olla suutelised sellise kontsentratsiooniga reovett puhastama.

Konkurentsiamet võrdles kasutamise eeskirja RG-1 piirväärtuseid puhastamata lahja olmereovee tüüpkoostise¹, OÜ Loo Vesi keskkonnaloas reoveepuhastitest väljuvale ja loodusesse suunatavale heitveele määratud piirmäärade ning AS-ile Tallinna Vesi ja AS-ile Viimsi Vesi juhitava reovee piirmäärade (vt järgnev tabel).

¹ Allikas „Väikeste reoveepuhastite (jõudlus kuni 2000 ie) hooldamise juhend“, Tartu 2011. Koostajad Aleksander Maastik, Galina Danilišina, Mihkel Gross, Mait Kriipsalu, Priit Tamm, Taavo Tenno.

Reovee piirväärtuste võrdlus:

				Puhastamata olme-reovesi, lahja	Keskkonnaloas sätestatud suurim lubatud sisaldus heitvees ehk puhastatud reovees, puhastite kaupa													Tallinna Veele juhitava reovee piirnorm ²	AS Viimsi Vesi Muuga puhasti piirnorm ³
Reostusnäitaja	tähis	mõõtühik	RG-1 ülempiir		Neeme	Tellivere	Maardu	Kostivere	Saha	Haljava	Jägala Golf	Iru küla sadevee väljalask nr 2	Iru küla sadevee väljalask nr 1	Loo aleviku sadevee väljalask nr 4	Loo aleviku sadevee väljalask nr 3	Loo aleviku sadevee lask nr 2	Loo aleviku sadevee lask nr 1		
hõljuvainete sisaldus (heljum)		mg/l	15	270	35	35	35	35	15	35	35	40	40	40	40	40	40	500	500
biokeemiline hapnikutarve	BHT7	mg/l	15	130	25	40	40	25	15	40	40	15	15	15	15	15	15	375	375
Üldlämmastik (Nüld)	Nüld	mg/l	10	20	60	-	-	60	15	-	-	-	-	-	-	-	-	125	125
Üldfosfor (Püld)	Püld	mg/l	1	4	2	-	-	2	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	15	15
Naftasaadused	nafta	mg/l	1	-	1	-	-	1	1	-	-	5	5	5	5	5	5	5,5	-
ühealuselised fenoolid		mg/l	2,9	-	0,1	-	-	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	2,9	0,375
keemiline hapnikutarve	KHT	mg/l	750	250	125	150	150	125	125	150	150	-	-	-	-	-	-	750	750
Polaarsed süsivesinikud		mg/l	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	-
Pindaktiivsed ained		mg/l	44	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	-

Tabelis „-“, tähendab, et vastavat näitajat ei olnud andmetes nimetatud ja piirväärtust määratud.

² Tallinna Linnavolikogu 23.01.2025 määruse nr 1 „Tallinna linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“ LISA 1 „Reovee saastenahtajate piirväärtused“, https://www.riigiteataja.ee/aktiis/a/4070/2202/5022/TallinnaLVK_2025_m1_lisa1.pdf

³ Viimsi valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise ja kasutamise eeskiri–Riigi Teataja

Tabelist selgub, et kasutamise eeskirja grupi RG-1 ülempiirid on kordades väiksemad lahja puhastamata olmereovee piirmääradest.

Samuti on RG-1 ülempiir oluliselt väiksem või mõnel üksikul juhul võrdne keskkonnaloas heitveele seatud ülempiiriga.

Kuna umbes 80% OÜ Loo Vesi tarbijate reoveest suunatakse puhastamisele AS-i Tallinna Vesi või AS-i Viimsi Vesi reoveepuhastisse, siis on asjakohane võrrelda RG-1 ülempiire ka AS-i Tallinna Vesi ja AS-i Viimsi Vesi poolt vastu võetavale reoveele seatud piirnormidega. Selgub, et ka selles võrdluses on RG-1 piirid kordades väiksemad.

Eelnevatest tulemustest eristuvad ühealuselised fenoolid ja keemiline hapnikutarve, millel RG-1 piirnorm on suurem või võrdne võrreldud näitajatest.

Juhime Jõelähtme Vallavolikogu tähelepanu järgmistele ÜVVKS-i sätetele, mis käsitlevad ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee saastenäitajate määramist.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri peab sisaldama vähemalt ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee saastenäitajate, välja arvatud ohtlikud ained, piirväärtusi arvestusega, et ühiskanalisatsioonist väljuv heitvesi vastaks veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele ja ühiskanalisatsiooni juhitav reovesi ei kahjustaks ühiskanalisatsiooni toimimist. (ÜVVKS § 34 lg 2 p 3).

ÜVVKS § 34 lõike 2 punkti 3 alusel saastenäitajate piirväärtuste kehtestamisel arvestatakse piirkonna reoveepuhasti suurus, võimsust, tüüpi, kasutatavat puhastustehnoloogiat, vooluhulkasid, reovee koostise ühtlustamise võimalusi ning teisi tehnoloogilisi kriteeriume, mis võimaldavad ühiskanalisatsiooni juhitavat reovett puhastada nõuetekohaselt ja ühiskanalisatsiooni kahjustamata. Nimetatud piirväärtuste arvestamise alused, sealhulgas eksperdi hinnangud, peavad olema avalikud niivõrd, kuivõrd need ei kahjusta ettevõtja ärisaladust ja kuivõrd avalikustamine ei ole piiratud teiste õigusaktidega (ÜVVKS § 34 lg 3).

ÜVVKS-i seletuskirjas on § 34 lg 3 kohta selgitatud, et piirnormide arvestamise alused, sealhulgas vastavad eksperdi hinnangud, peavad olema avalikud, välja arvatud osas, mis kahjustab ettevõtte ärisaladust või avalikustamine on piiratud teiste õigusaktidega. Piirnormide määramise aluseks olevad andmed on vaja avalikustada, et tagada tarbijale läbipaistvus ja selged alused koos objektiivsete põhjendustega, miks ÜVVK teenuse kättesaadavus on mingis ulatuses piiratud. Avalikustamisele ei kuulu vaid selline info, mis võiks kahjustada ettevõtte ärisaladust või andmete piiramiseks on muud õiguslikud alused.

Lisaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnale võib vee-ettevõtja võtta piirväärtusi ületava reostuse eest tasu, kui ohtlike ainete või muude saastenäitajate sisaldus ärajuhitavas reo- või sademevees ületab vee-ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud liitumis- või teenuslepinguga kehtestatud piirväärtusi. (ÜVVKS § 56).

ÜVVKS-i seletuskirjas on § 56 kohta märgitud järgmist „Seaduseelnõus antakse kohalikule omavalitsusele volitus kehtestada ÜVVK kasutamise eeskirjaga reostusnäitajate (välja arvatud ohtlikud ained) piirnormid ja keskkonnaministrile ohtlike ainete piirnormid, mis kirjeldavad reovee koostist ja millele vastavat reovett on vee-ettevõtja kohustatud tarbijalt vastu võtma. Kuid ei ole välistatud, et vee-ettevõtja ja tarbija on omavahelises teenuslepingus kokku leppinud leebemates reostusnäitajate piirnormides. Viimasel juhul tuleb piirnormi ületava reostuse tasu arvestamisel lähtuda justnimelt vee-ettevõtja ja tarbija vahelises lepingus kokkulepitud piirnormidest. Piirnormi ületava reostuse tasu on ühekordne lepingurikkumise tasu, mille suurus ei ole sõltuvuses vee-ettevõtjale tekitatud kahjuga, vaid on pigem

distsiplineeriva iseloomuga, et tagada lepingutingimuste täitmine.“

Jõelähtme valla veebilehe kohaselt on volikogu istungid ja nende materjalid avaldatud VOLISes. Kahjuks ei ole VOLISest leitavad kasutamise eeskirja muutmisega seotud vallavolikogu istungi materjalid, sh saasteainete piirnormide määramise või muutmise aluseks olevad andmed. OÜ Loo Vesi esitatud andmetel on vähemalt alates 2012. aastast juhitud ettevõtja hallatavasse ühiskanalisatsiooni reovett, mis vastas RG-4 kuni RG-8 piirväärtustele ja küllalt märkimisväärses kogustes (36,3 - 96,5 tuh m³ ehk 9,7 - 27,9% kogu vastu võetud reoveest). Sellised märkimisväärselt saasteaineid sisaldavad reovee kogused ei ole seniajani kahjustanud ühiskanalisatsiooni toimimist.

Kuna reostusnäitajate piirväärtuste muutmise põhjendusi ei ole avaldatud, siis jääb mõisteta, miks piirväärtuste nii suures ulatuses muutmise vajadus.

Konkurentsiamet leiab, et kasutamise eeskirjaga seatud üldnorm, mille järgi ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee saastenäitajad ei tohi ületada RG-1 ülempiire, on ebaloomulik, ülepingselt ja asjakohatu.

Nii madala üldnormi seadmine:

- annab vee-ettevõtjale praktiliselt piiramatut ja pidevat võimalust ülenormatiivse reostuse eest lisatasu võtmiseks;
- annab võimaluse nõuda olmereovee eelpuhastust tõenäoliselt kõigilt eratarbijalt;
- tekitab ebaloomuliku küsimuse reoveepuhastite vajalikkusest, sest üldjuhul peab ühiskanalisatsiooni juhitava reovesi olema puhtam, kui puhastist väljuvat heitvesi.

Lisaks juhime tähelepanu vastukäivatele ja mitmeti mõistetavatele sätetele ülenormatiivse reostuse ehk RG-1 piire ületava reovee eest makstava tasu kohta.

§ 5 lg 8 - Kui tarbija on juhtinud ühiskanalisatsiooni sellist reo- või sademevett, mis ei vasta ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee nõuetele, siis on tarbija kohustatud tasuma vee-ettevõtjale teenuslepingule mittevastava tegevuse tõttu ülenormatiivse reostuse leppetrahvi, mille arvestuse aluseks on nõuetele mittevastava reo- või sademevee kogus arvestusperioodil ja tasumäär on nõuetele vastava reo- või sademevee ühiku maksumuse korrutis tarbija poolt ühiskanalisatsiooni juhitud reo- või sademevee reostusgrupile vastava arvnäitajaga.

§ 11 lg 6 - Kui tarbija poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reo- või sademevee saastenäitajad ületavad liitumis- või teenuslepingus toodud piirväärtusi, või juhul, kui liitumis- või teenuslepingus ei ole piirväärtusi toodud, siis käesoleva määruse lisas 1 toodud RG-1 piirväärtusi, siis tuleb tarbijal maksta vastava ületamise osas täiendavat ülenormatiivset reostustasu asjassepuutuva reostusgrupile vastava viiekordse tasumäära alusel.

Kas § 5 lg 8 nimetatud ülenormatiivse reostuse leppetrahv on sama mis § 11 lg 6 nimetatud täiendav ülenormatiivne reostustasu? Kui need on erinevad tasud, siis kas neid rakendatakse samaaegselt?

OÜ Loo Vesi hinnakirjas ei ole tasusid erinevate reostusgruppide reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Seega on selgusetu, milliseid reostusgruppide vastavaid tasumäärasid kasutatakse § 11 lg 6 kirjeldatud tasu arvutamisel.

19.09.2025 jõustunud kasutamise eeskirjaga vee-ettevõtjale tekkinud voli ülenormatiivse reostuse eest järjepidevalt tasu võtta on vastuolus ÜVVK-i mõttega, et piirnormi ületava

reostuse tasu on ühekordne lepingurikkumise tasu.

Kõike eelnevat kokku võttes palub Konkurentsiamet Jõelähtme Vallavolikogul üle vaadata kasutamise eeskirja piirmäärad ühiskanalisatsiooni juhitavale reoveele ning likvideerida mitmeti mõistetavus ülenormatiivse reostuse eest tasu võtmisel.

Palume Jõelähtme Vallavolikogul esitada oma seisukoht eeltoodule hiljemalt 03.11.2025.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Külli Haab
regulatsiooniteenistuse juhataja-peadirektori asetäitja

Vivika Kruusmägi
667 2586
Vivika.Kruusmagi@konkurentsiamet.ee